

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002456

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-06-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №200 від 11.07.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Теміров Черкас Мукаїлович

2. CHERKAS M. TEMIROV

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6722-2829

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 23-06-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Середино-Будський районний суд Сумської області

Код за ЄДРПОУ: 02886456

Місцезнаходження: вул. Троїцька,16, Середино-Буда, Середино-Будський р-н., 41000, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8940

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.79.01

Тема дисертації:

1. Процесуальний порядок з'ясування обставин кримінального провадження та перевірки їх доказами на стадії судового розгляду
2. Procedural procedure for clarifying the circumstances of criminal proceedings and verifying them with evidence at the stage of the trial.

Реферат:

1. У дисертації вирішено наукове завдання, що полягає в комплексному дослідженні сутності процедури з'ясування обставин, встановлених під час кримінального провадження, та перевірки їх доказами як етапу стадії судового розгляду. Розкрито теоретико-методологічні основи реалізації засади змагальності сторін та свободи в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості під час судового розгляду. Опрацьовано теоретико-прикладні підходи вчених та практиків до поняття та змісту категорії «змагальність», прослідковано її генезу в кримінальному процесуальному законодавстві України. На рівні міжнародно-правових стандартів акумульовано правові позиції Європейських правових інституцій щодо окресленого питання. Констатовано, що змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у

доведенні перед судом їх переконливості є одним із фундаментальних принципів кримінального провадження, що визначає його типологію та побудову. Змагальність є гарантією реалізації прав учасників процесу, а також ключовим елементом балансу процесуальних прав сторін кримінального провадження. Сформульовані ознаки, притаманні змагальності в кримінальному провадженні як правовому поняттю (правовій категорії): а) унормованість, яка полягає в тому, що відповідна засада має нормативний зміст, що знаходить своє відображення в базовій ст. 22 КПК України, а також інших положеннях Кодексу, які обумовлюють її реалізацію («надають практичного життя»); б) комплексність (всеохоплюючий характер) – означає те, що правила, які визначають зміст змагальності, розповсюджуються на всіх учасників кримінального провадження, які відстоюють свої інтереси в змагальній процедурі в межах кримінального процесу; в) загальнообов'язковість, яка передбачає обов'язок виконання приписів, що становлять зміст засади; г) правозахисна функція – полягає в тому, що органи та особи, які здійснюють кримінальне провадження, мають забезпечувати реалізацію прав та законних інтересів учасників кримінального провадження в змагальній процедурі. Звернуто увагу, що ст. 22 КПК України має дещо «обмежений» зміст, оскільки закріплює змагальність виключно між сторонами кримінального провадження. Норма не охоплює змагального характеру процесу, що має місце під час відстоювання інтересів інших суб'єктів, які в межах кримінального провадження або за його результатами можуть бути притягнуті до матеріальної або процесуальної відповідальності, чи до них будуть застосовані інші заходи кримінально-правового характеру. Аргументовано, що до сторін кримінального провадження мають бути віднесені не тільки учасники, визначені у п. 19 ч. 1 ст. 3 КПК України, але й будь-які особи, які під час судового провадження, маючи «процесуального опонента», захищають свої права або відстоюють законні інтереси. Зроблено висновок, що оптимізація структури судового розгляду як невід'ємної складової системи кримінального процесу є передумовою забезпечення його цілісності та дієвості, реалізації засад кримінального провадження та досягнення його завдань. Підкреслено, що наразі КПК України не відмежовує частин (етапів) судового розгляду. Параграф 3 глави 28 КПК України закріплює загальну процедуру судового розгляду, його положення охоплюють всі етапи цієї стадії та весь комплекс процесуальних дій, що на ній вчиняються. На основі аналізу наукових праць вчених, історичного екскурсу до діючого в різні періоди кримінального процесуального законодавства України, підтримано та додатково обґрунтовано думку щодо доцільності подальшого нормативного закріплення поділу етапів судового розгляду на певні частини. Запропонована відповідна архітектура, назва та їх змістовне наповнення, зокрема: § 3. Процедура судового розгляду § 3.1. Початок судового розгляду. § 3.2. З'ясування обставин, встановлених під час кримінального провадження, та перевірка їх доказами. § 3.3. Судові дебати. § 3.4. Заключне слово обвинуваченого. § 3.5. Ухвалення та проголошення вироку. Виявлено невідповідність назв стадій судового провадження, закріплених загальними положеннями кодексу (ст. 3), та тих, що містяться в главах 28-32 КПК України. З метою усунення розбіжностей рекомендовано: а) замінити назву глави 29 «Судові рішення» на «Ухвалення та проголошення судового рішення»; б) замінити назву глави 31 «Провадження в суді апеляційної інстанції» на «Провадження з перегляду судових рішень в апеляційному порядку»; в) замінити назву глави 32 «Провадження в суді касаційної інстанції» – на «Провадження з перегляду судових рішень у касаційному порядку».

2. The dissertation solves the scientific task of comprehensively studying the procedure for ensuring the rights of participants in judicial proceedings by the court at the stage of clarifying the circumstances to be established in criminal proceedings and verifying them with evidence. The theoretical and methodological foundations of the implementation of the principle of adversarial nature of the parties and their freedom in presenting their evidence to the court and in proving their persuasiveness before the court during the trial are revealed. The theoretical and applied approaches of scientists and practitioners to the concept and content of the category of "adversarial" are studied, its genesis in the criminal procedural legislation of Ukraine is traced. At the level of international legal standards, the legal positions of European legal institutions on the outlined issue are cumulated. It is stated that the adversarial nature of the parties and the freedom to present their evidence to the court and to prove their persuasiveness before the court is one of the fundamental principles of criminal proceedings, which determines its typology and structure. Adversarial nature is a guarantee of the implementation of the rights of the participants in

the process, as well as a key element of the balance of procedural rights of the parties to criminal proceedings. The features inherent in adversarial nature in criminal proceedings as a legal concept (legal category) are formulated: a) normalization, which consists in the fact that the relevant principle has a normative content, which is reflected in the basic article. 22 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine, as well as other provisions of the code, which determine its implementation (“give practical life”); b) comprehensiveness (comprehensive nature) – means that the rules that determine the content of adversarial proceedings apply to all participants in criminal proceedings who defend their own interests in the adversarial procedure within the criminal process; c) general obligation, which provides for the obligation to comply with the provisions that constitute the content of the principle; d) the human rights protection function is that the bodies and persons conducting criminal proceedings must ensure the implementation of the rights and legitimate interests of participants in criminal proceedings in the adversarial procedure. It is noted that Art. 22 of the CPC of Ukraine has a somewhat “limited” content, since it establishes adversarial proceedings exclusively between the parties to criminal proceedings. The norm does not cover the adversarial nature of the process that takes place when defending the interests of other subjects who, within the framework of criminal proceedings or as a result of them, may be held materially or procedurally liable or other measures of a criminal nature will be applied to them. It is argued that the parties to criminal proceedings should include not only the participants defined in clause 19, part 1, article 3 of the Code of Criminal Procedure of Ukraine, but also any persons who, during the course of the trial, having a “procedural opponent”, defend their rights or defend legitimate interests. It is concluded that optimizing the structure of the trial as an integral component of the criminal process system is a prerequisite for ensuring its integrity and effectiveness, implementing the principles of criminal proceedings and achieving its objectives. It is emphasized that currently the Code of Criminal Procedure of Ukraine does not distinguish between parts (stages) of the trial. Paragraph 3 of Chapter 28 of the Criminal Procedure Code of Ukraine establishes the general procedure for judicial review, its provisions cover all stages of this stage and the entire complex of procedural actions performed at it. Based on the analysis of scientific works of scientists, a historical excursion into the criminal procedural legislation of Ukraine in force in different periods, it is supported and additionally substantiated the opinion on the expediency of further normative consolidation of the division of the stages of the trial into certain parts. The corresponding architecture, name and their content are proposed, in particular: § 3. Trial procedure § 3.1. Beginning of the trial. § 3.2. Clarification of the circumstances to be established in criminal proceedings and their verification by evidence. § 3.3. Court debates. § 3.4. Closing statement of the accused. § 3.5. Adoption and pronouncement of the verdict.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Теміров Ч. М. Змагальність сторін як системоутворюючий елемент балансу процесуальних прав сторін у кримінальному провадженні. DICTUM FACTUM. // Б. 2023. випуск № 1 (13). С. 176-183.
- 2. Теміров Ч. М. Вступні промови як складова процедури визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню та порядку їх дослідження. Київський юридичний журнал. // Б. 2024. Вип. № 4. С. 109-115.
- 3. Теміров Ч. М. Щодо кола учасників судового провадження. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право. // Б. 2025. Вип. 87: ч. 4. С. 141-145.
- 4. Теміров Ч. М. Змагальність як запорука реалізації прав та законних інтересів учасників кримінального провадження. Кримінальний процес: сучасний вимір та перспективні тенденції : IV Харків. кримін.

процес. полілог, присвяч. 100-річчю від народж. д-ра юрид. наук, проф. С. А. Альперта «Пів століття служіння науці та освіті» (м. Харків, 24 берез. 2023 р.). Харків : Право, 2023. С. 72–74.

- 5. Теміров Ч. М. Адаптація процедури судового розгляду кримінального провадження до умов військового часу. Кримінальний процес: сучасний вимір та перспективні тенденції : VI Харків. кримін. процес. полілог (м.Харків 17 квіт. 2024 р.). Харків : Право, 2024. С. 199–201.
- 6. Теміров Ч. М. Визначення порядку дослідження доказів як складова частина змагальності сторін під час судового розгляду кримінальної справи. Recht der Osteuropäischen Staaten (ReOS). 2023. Nr. 2. S. 20–27.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000957

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпенко Михайло Олегович

2. О. К. Muxhail

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірошников Іван Юрійович

2. Ivan Y. Miroshnykov

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1851-075X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Торбас Олександр Олександрович

2. Oleksandr O. Torbas

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1465-4238

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Туманянц Ануш Робертівна

2. Anush R. Tumanyants

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6403-8436

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вапнярчук В'ячеслав Віталійович

2. Viacheslav V. Vapniarchuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-5831-1050**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого**Код за ЄДРПОУ:** 02071139**Місцезнаходження:** вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Капліна Оксана Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Капліна Оксана Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна